

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11629812
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Ocak 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat ÇETINKAYA
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/19426 - 19427 GK 51

7/19604 - 19606 GK 53

7/19903 - 19904 GK 59

7/20030 - 20031 GK 62

7/20153 - 20155 GK 64

7/20351 GK 66

7/20353 GK 66

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN BURAK AKBURAK'IN
TBMM 7/19604 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

- 1) Türkiye'nin 2024 yılında ithal ettiği plastik atık miktarı ne kadardır? İthal edilen bu plastik atıkların kaynağı olan ülkeler hangileridir?
- 2) Türkiye'ye ithal edilen plastik atıkların çevreye ve halk sağlığına olan etkilerinin düzenli olarak analiz edilmesi amacıyla Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?
- 3) Türkiye atık ithalatına neden gerek duymaktadır?
- 4) Plastik atık ithalatına yönelik uygulanan çevresel ve halk sağlığını korumaya yönelik denetim mekanizmaları nelerdir? Bu atıkların yönetimi nasıl sağlanmaktadır?
- 5) İthal edilen plastik atıkların işlenmesinden kaynaklanan atıkların çevreye zarar vermesini engellemek için alınan tedbirler nelerdir? Bu plastik atıklar hangi yöntemlerle bertaraf edilmekte ya da geri dönüştürülmektedir?
- 6) Çevre kirliliğini azaltmak, halk sağlığını korumak ve ekosistemi sürdürülebilir kılmak amacıyla plastik atık ithalatına kısıtlama getirilmesi veya ithalatın tamamen durdurulması gündemde midir? Bu konuda Bakanlığınızın hedefleri nelerdir?

CEVAPLAR

1) Plastik atık ithalat rakamları alınan tedbirler sayesinde her geçen gün gerilemektedir. Çoğunlukla Avrupa ülkelerinden olmakla birlikte dünyanın muhtelif ülkelerinden atık ithalatı yapılmakta olup, gümrüklerde ve tesislerde yapılan sıkı denetimler sayesinde 2024 yılında da temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek plastik atıkların ithalatına müsaade edilmektedir.

2) Bilindiği üzere Ülkemizde tehlikesiz atık ithalat işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğine göre yürütülmektedir. 2021 yılı itibarıyla karışık türde plastiklerin ithalatı yasaklanmıştır. Mezkûr mevzuat kapsamında atık plastik haricinde geri dönüşüm yapılmak üzere metal hurda, atık kâğıt, atık cam, tekstil atıkları vb. gibi atık çeşitleri de ithal edilip ekonomik değere haiz ürünler elde edilmektedir. Türkiye'de faaliyet gösteren geri dönüşüm tesislerini Bakanlığımız çevre izinleri portalı olan Entegre Çevre Bilgi Sisteminde (e-izin) yer alan <https://eizin.cevre.gov.tr/Rapor/BelgeArama.aspx> linkten sorgulama yapılabilmektedir.

3,6) Çevre Kanunu gereğince ekonomik değere haiz bazı tehlikesiz atıkların (hurda kâğıt, plastik, tekstil vd. atıklar) ithalatına izin verilmekte olup, tehlikeli atıkların, geri kazanımı mümkün olmayan atıkların ve çöplerin ithalatı ile bertaraf amaçlı atıkların ithalatı yasaktır. Bazı tehlikesiz atıkların ithalatı geri dönüşüm amaçlı yapılmakta olup, piyasada oluşan talep doğrultusunda, atık ithalatının yurtiçi toplama faaliyetlerini olumsuz yönde etkilememesi de gözetilerek, kota uygulaması ile atık ithalatı gerçekleştirilmektedir.

4,5) Bakanlığımız tarafından yürütülen Sıfır Atık projesinin yaygınlaşması ile kaynağında ayrıştırılmış atıkların ve iç piyasa toplama oranlarının artmasıyla atık ithalatının azaltılması, aynı zamanda bu proje kapsamında yapılan faaliyetlerle farkındalığın artırılması hedeflenmektedir. İthalatı yapılmak istenen atıklar gümrük işlemleri başlamadan önce sınır gümrüğünde bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği

İl Müdürlüklerimizin uzman personellerince atığın uygunluk denetimi yapılmaktadır. Uygun bulunmayan atıkların ithalatına izin verilmeyerek mahrece iade işlemleri başlatılmaktadır. Aynı zamanda Bakanlığımız merkez teşkilatı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimizin rutin denetimleri ile geri dönüşüm tesisleri denetlenmektedir. Ayrıca, geri dönüşüm amaçlı yapılan atık ithalatı, Atık İthalatçısı Kayıt Belgesine sahip geri kazanım tesisleri tarafından yapılmakta ve 18/05/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı genelge ile ithal edilmiş plastik atıklar Mobil Atık Takip Sistemine (MoTAT) dahil edilmiş olup ithal edilen plastik atığın güvenli şekilde taşınarak geri kazanımı ve bertarafı sağlanarak tesise kadar takip edilmektedir.